

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VIŠKE POSLOVNE ŠOLE
**PREDSTAVITEV DAVČNEGA RAČUNOVODSTVA NA KMETIJI:
PRIMER KMETIJE SEMENIČ**

Ljubljana, 18. september 2018

EVA SEMENIČ

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana Eva Semenič, študentka Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, avtorica predloženega dela z naslovom Predstavitev davčnega računovodstva na kmetiji: primer kmetije Semenič, pripravljenega v sodelovanju s svetovalcem mag. Aleksandrom Igličarjem,

IZJAVLJAM

1. da sem predloženo delo pripravila samostojno;
2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;
3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;
4. da se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;
5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatorstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom;
6. da sem pridobila vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označila;
7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnala v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobila soglasje etične komisije;
8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;
10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi.

V Ljubljani, dne _____

Podpis študentke: _____

KAZALO

UVOD	1
1 PREDSTAVITEV KMETIJE SEMENIČ	2
2 PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	3
2.1 Prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.....	4
2.2 Prispevki za zdravstveno zavarovanje	4
3 DOHODNINA	6
3.1 Načini ugotavljanja davčne osnove za dohodnino	7
3.1.1 Pavšalna obdavčitev na osnovi katastrskega dohodka.....	7
3.1.2 Ugotavljanje davčne osnove za dohodnino na osnovi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov	9
3.1.3 Ugotavljanje davčne osnove za dohodnino na osnovi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov	10
4 DAVEK NA DODANO VREDNOST.....	11
4.1 Pavšalno nadomestilo.....	12
4.2 Identifikacija za namene davka na dodano vrednost	13
4.3 Praktični prikaz ugotavljanja identifikacije za davek na dodano vrednost na kmetiji Semenič.....	14
4.4 Izdajanje davčno potrjenih računov	14
4.5 Obračun davka na dodano vrednost	17
4.6 Prednosti in slabosti identifikacije za davek na dodano vrednost na kmetiji Semenič.....	18
SKLEP.....	21
LITERATURA IN VIRI.....	22
PRILOGE.....	25

KAZALO TABEL

Tabela 1: Izračun prispevkov za socialno varnost za Toma Semeniča	5
---	---

KAZALO SLIK

Slika 1: Satelitski posnetek zemljišč v lasti kmetije Semenič	3
Slika 2: Prikaz objave obvestila o obveznosti izdaje računa	15
Slika 3: Tablični računalnik in tiskalnik za izdajanje računov	16
Slika 4: Urejanje davčnega potrjevanja računov v aplikaciji davčne blagajne	17

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Obračun prispevkov za socialno varnost za kmete	1
Priloga 2: Pravilnik o dodelitvi zaporednih števil računov, dodelitvi oznak poslovnih prostorov in blagajn ter o osebah, ki so odgovorne za davčno potrjevanje računov	2
Priloga 3: Prikaz knjiženja prejetih računov v programu Kmetija DDV	5
Priloga 4: Prikaz knjiženja izdanih računov v programu Kmetija DDV	6

SEZNAM KRATIC

ang. – angleško

CAP – Common Agricultural Policy

DDV – davek na dodano vrednost

FURS – Finančna uprava Republike Slovenije

GERK – grafična enota rabe zemljišča kmetijskega gospodarstva

OKGD – osnovna kmetijska in gozdarska dejavnost

RKG – Register kmetijskih gospodarstev

RS – Republika Slovenija

SKP – skupna kmetijska politika

UJP – Uprava Republike Slovenije za javna plačila

UL – Uradni list

ZDavPR – Zakon o davčnem potrjevanju računov

ZDDV-1 – Zakon o davku na dodano vrednost

ZDoh-2L – Zakon o dohodnini

ZOPSPU – Zakon o opravljanju plačljivih storitev proračunskim uporabnikom

ZUKD-2 – Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka

UVOD

Zakon o dohodnini (ZDoh-2L, Ur. l. RS, št. 94/2012), ki je stopil v veljavo 11. decembra 2012, v 47. členu predpisuje, da morajo vsa kmečka gospodinjstva, ki so v zadnjih dveh zaporednih davčnih obdobjih v povprečju presegla skupni letni dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (v nadaljevanju OKGD) v višini 7.500 evrov, ugotavljati osnovo za plačilo davka od dohodkov od dejavnosti na osnovi vodenja poslovnih knjig po dejanskih prihodkih in odhodkih oziroma po dejanskih prihodkih in normiranih odhodkih (ZDoh-2L).

Ta način ugotavljanja davčne osnove se je uporabljal le v letih 2014 in 2015. Od januarja 2016 je vodenje računovodstva za davčne namene na kmetijah prostovoljno za tiste, ki si še naprej želijo tak način ugotavljanja davčne osnove, drugi pa lahko preidejo nazaj na pavšalno obdavčitev na osnovi katastrskega dohodka (Trpin Švikart, 2016).

Kljub temu se mora kmetija, ki preseže skupni dohodek 7.500 evrov iz OKGD-ja, po uradni dolžnosti identificirati za namene davka na dodano vrednost (v nadaljevanju DDV) in tako postati davčni zavezanec, s tem pa mora za vse dobave svojih pridelkov izdajati račune, na katerih je obračunan izstopni (prodajni) DDV.

Kot kmečko gospodinjstvo se šteje skupnost ene ali več fizičnih oseb, ki so člani enega ali več gospodinjstev in na dan 30. junija v tekočem davčnem letu prebivajo na istem naslovu, na katerem vsaj ena oseba opravlja OKGD, njihov skupni dohodek iz kmetijske in gozdarske dejavnosti pa znaša najmanj 200 evrov. Za člane gospodinjstva mora veljati tudi pogoj, da pri osebi, ki opravlja dejavnost, niso najeti kot delovna sila (Trunkelj & Horvat, 2013).

Kmečko gospodinjstvo vodi nosilec dejavnosti, običajno davčni zavezanec v kmečkem gospodinjstvu, ki ima najvišji katastrski dohodek, oziroma eden od zavezancev za dohodnino od dohodkov OKGD na kmetiji, za katerega se soglasno odločijo drugi člani (zavezanci) kmečkega gospodinjstva. V primeru, da se na kmetiji opravlja tudi dopolnilna dejavnost, se pri ugotavljanju davčne osnove upošteva tudi ta in skupaj z osnovno dejavnostjo tvori enotno dejavnost (Trunkelj & Horvat, 2013).

V zaključni nalogi na primeru kmetije Semenič predstavim način obračunavanja dohodnine in vpliv identifikacije za namene DDV-ja na poslovanje kmetije. Osnovne značilnosti poslovanja izbrane kmetije predstavim v prvem poglavju. Oktobra leta 2016 je tudi omenjena kmetija prejela poziv za identifikacijo za namene DDV-ja iz OKGD-ja, saj je katastrski dohodek vseh članov kmečkega gospodinjstva presegel prag 7.500 evrov katastrskega dohodka. Ker se na kmetiji ukvarjamo s prodajo lastnih pridelkov na tržnicah, identifikacija za namene DDV-ja pomeni kar nekaj sprememb v poslovanju, saj smo morali v primeru prodaje z gotovino, ki prevladuje pri prodaji, začeti izdajati davčno potrjene račune. Od decembra 2016 na kmetiji vodim vso potrebno dokumentacijo, ki je

povezana z identifikacijo za namene DDV-ja. Prav to je razlog, da za temo zaključne strokovne naloge izberem problem, ki se navezuje na vodenje različnih evidenc in davčnega računovodstva na kmetijah. Namen zaključne naloge je torej na konkretnem primeru predstaviti vpliv davčne zakonodaje na poslovanje kmetije.

V drugem in tretjem poglavju pišem o tem, kako kmetje obračunavajo prispevke za socialno varnost ter na kakšne načine lahko kmetija ugotavlja svojo davčno osnovo za obračun dohodnine. Na koncu poglavij na primeru Toma Semeniča, ki je nosilec dejavnosti na Kmetiji Semenič, prikazujem izračune, po katerih plačuje prispevke za socialno varnost in obračunava dohodnino. V četrtem poglavju najprej opišem osnovne značilnosti davka na dodano vrednost, nadaljujem s predstavitvijo pavšalnega nadomestila za vstopni DDV, do katerega so upravičeni nekateri kmetje, in s teoretično predstavitvijo identifikacije za namene DDV. V podpoglavju 4.3 opisujem postopek, ki ga je izvedla Kmetija Semenič ob vstopu v identifikacijo za namene DDV. V podpoglavjih 4.4 in 4.5 nadaljujem z opisom obveznosti pri izdajanju davčno potrjenih računov in obračuna davka na dodano vrednost. V podpoglavju 4.6 navajam prednosti in slabosti, ki jih je kmetiji Semenič prinesla identifikacija za namene DDV.

Cilj zaključne strokovne naloge je proučitev literature, ki obravnava izbrano tematiko, in predstavitev dejanskih nalog, ki jih mora opravljati kmetijsko gospodinjstvo iz naslova identifikacije za DDV od dneva priglasitve na primeru izbrane kmetije Semenič.

1 PREDSTAVITEV KMETIJE SEMENIČ

Kmetija Semenič se nahaja v Vipavski dolini, natančneje v vasi Manče pri Vipavi. Kmetijo vodi Tomo Semenič s svojo ženo Danielo. Kmetijska dejavnost je glavni vir zaslužka za šestčlansko družino, odkar je leta 2001 Daniela prenehala delati v takratni mlekarini Yoviland Vipava. S kmetijstvom so se sicer ukvarjali že njuni predniki, a kmetijo v tolikšnem obsegu sta z garaškim delom v zadnjih dvajsetih letih ustvarila ravno ona dva. Kmetija ni usmerjena samo v eno dejavnost, saj je od vsake panoge nekaj dohodka. Na kmetiji gojimo govedo, prašiče in kokoši, pridelujemo vino, sadje, zelenjavo in med. Vsa kmetijska zemljišča skupaj merijo dobrih 17 hektarjev. Od leta 2008 najmanj trikrat na teden prodajamo na lokalni kmečki tržnici.

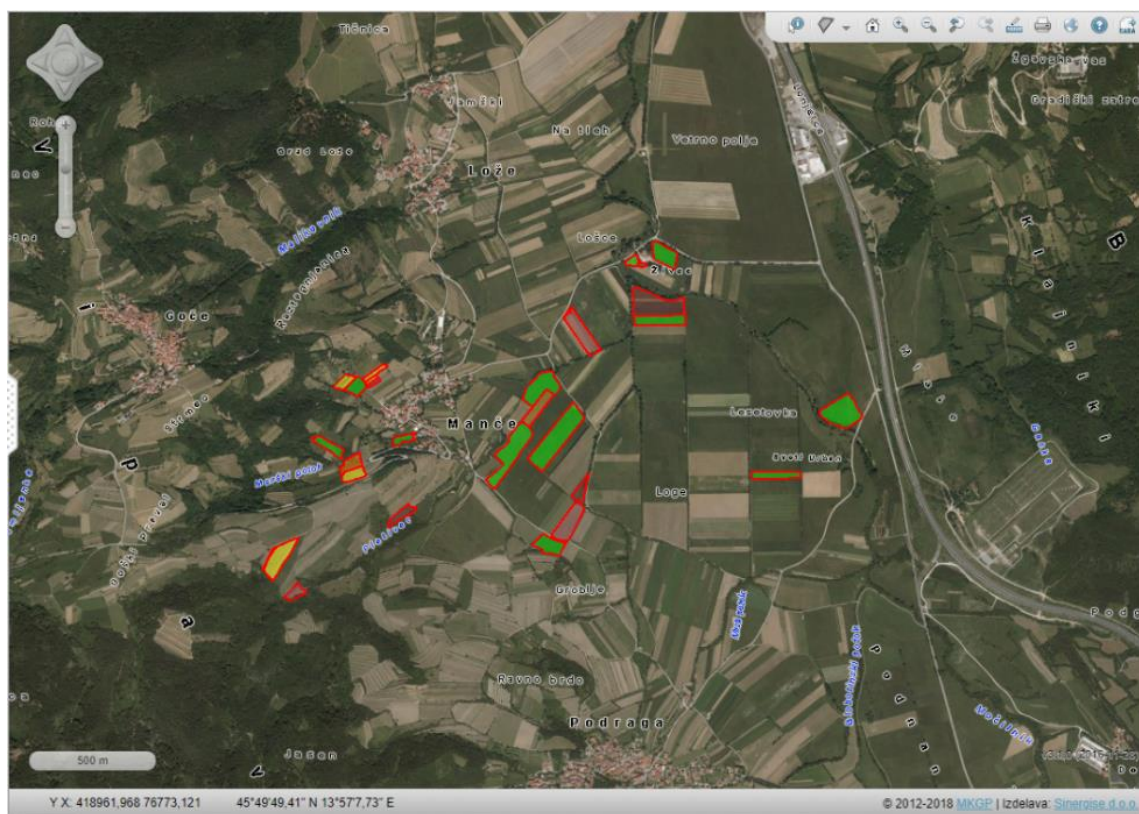
Oktobra leta 2016 smo prejeli vabilo za vstop v registracijo za DDV. Po ureditvi vseh obveznosti, ki jih podrobneje opisujem v podpoglavju 4.3, smo z decembrom 2016 začeli z uporabo davčne blagajne pri prodaji pridelkov na tržnici in doma.

Lokacije kmetijskih zemljišč bolje ponazorim s satelitskim posnetkom (slika 1). Na njem lahko vidimo, katera kmetijska zemljišča so v lasti kmetije Semenič. Opazimo lahko, da so zemljišča razporejena v neposredni bližini domače vasi. Tako se na kmetiji porabi manj goriva za prevoz do zemljišč kot tudi za prevoz pridelkov v domače skladišče.

Na sliki 1 lahko opazimo, da so zemljišča označena z različnimi barvami. To je zato, ker so zanje v Registru kmetijskih gospodarstev (RKG) določene dejanske rabe. Poleg tega RKG vsebuje podatke o kmetijskih gospodarstvih v Republiki Sloveniji. Kmetijska gospodarstva se vanj vpisujejo na upravnih enotah (Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, brez datuma).

Zemljišča, ki so obarvana zeleno, so v RKG vpisana kot trajni travniki, rumena zemljišča kot vinogradi, rdeče obarvana zemljišča so njive, oranžna pa sadovnjaki.

Slika 1: Satelitski posnetek zemljišč v lasti kmetije Semenič

Vir: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (brez datuma).

2 PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST

Namen plačevanja prispevkov za socialno varnost je financiranje socialne varnosti zavarovanih oseb (posameznikov). Ločimo med prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prispevki za obvezno zdravstveno zavarovanje, prispevki za starševsko varstvo in prispevki za zaposlovanje (Klun & Jovanović, 2016).

Prispevki za socialno varnost kmetov se plačujejo od zavarovalne osnove, ki ne sme biti nižja od 60 % povprečne letne plače zaposlenega v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec. Najvišja zavarovalna osnova za obračun prispevkov za socialno varnost, ne glede

na dobiček kmeta, pa ne sme presegati 3,5-kratnika povprečne letne plače zaposlenega v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec (Klun & Jovanović, 2016).

Do januarja 2018 so kmetje po pošti dobivali izpolnjene plačilne naloge za plačilo socialnih prispevkov, ki jim jih je pošiljala Finančna uprava Republike Slovenije (v nadaljevanju FURS). Z letošnjim letom pa morajo za to poskrbeti sami, tako kot samozaposleni in samostojni podjetniki, saj jim obračun prispevkov FURS vloži na portal eDavki. Pripravljeni in elektronsko vloženi v sistem so prispevki dostopni na eDavkih najpozneje do 10. v mesecu, kmetje pa jih morajo prevzeti, izpolniti univerzalni plačilni nalog in poravnati najpozneje do 20. v mesecu (Borko Grimšič, 2017).

Za dostop do obračuna prispevkov za socialno varnost so si morali kmetje najpozneje do januarja 2018 priskrbeti digitalno potrdilo pri enem izmed ponudnikov izdaje potrdila.

2.1 Prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

V obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje so vključeni kmetje, ki jim zdravstveno sposobnost za opravljanje kmetijskih dejavnosti na zdravstvenemu pregledu potrdi medicina dela. Kmetje, ki so vključeni v to obliko zavarovanja, ne smejo prejemati predčasne, starostne, vdovske ali invalidske pokojnine ali se šolati. Zavarovanec mora ob prijavi v obvezno zavarovanje z dohodkom iz OKGD-ja dosegati 60 % povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec (Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2), Ur. l. RS, št. 96/2012).

Kmetje, ki so bili pred uveljavitvijo ZPIZ-2 prostovoljno vključeni v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, plačujejo prispevke, obračunane od zavarovalne osnove, od katere so jim bili obračunani pred uveljavitvijo tega zakona. Ta zavarovalna osnova se usklajuje z rastjo minimalne plače (ZPIZ-2).

2.2 Prispevki za zdravstveno zavarovanje

Kmetje, ki so vključeni v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, so posledično vključeni tudi v zdravstveno zavarovanje. Prek njih so lahko zavarovani tudi drugi družinski člani (če niso sami zavarovanci in če imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji). V zdravstveno zavarovanje se vključuje tudi zavarovanje za starševsko varstvo (Krt Stopar, 2013). Tako smo prek Toma Semeniča zavarovani mlajši trije otroci in njegova žena. Otroci se še vedno izobražujemo in smo vzdrževani člani Toma Semeniča, mama pa si je izbrala tak način zavarovanja, ker doma opravlja gospodinjska opravila in ni zaposlena drugje ter ne opravlja dejavnosti.

Kmetje, ki ne izpolnjujejo pogoja za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje prek kmetijske dejavnosti, se lahko prostovoljno vključijo v zdravstveno zavarovanje, če je kmetijska dejavnost njihov edini in glavni poklic (Krt Stopar, 2013). Ta način

zdravstvenega zavarovanja si je izbral moj starejši brat, saj je kmetijska dejavnost njegov glavni poklic.

Zavarovancu, ki si je izbral osnovo za ožji obseg pravic, plačilo zavarovanja omogoča pravico do plačila zdravstvenih storitev, zdravil, medicinskih pripomočkov in živil, ki jih potrebuje za posebne zdravstvene namene (npr. celiakija, razne alergije ...), in pravico do povračila potnih stroškov v zvezi z uveljavljanjem zdravstvenih storitev. V primeru, ko si zavarovanec izbere plačilo za širši obseg pravic, mu poleg prej naštetih pravic pripadata še pravica do posmrtnine in pogrebne ter pravica do nadomestila plače (Krt Stopar, 2013).

Izračun prispevkov za socialno varstvo za Toma Semeniča (nosilec dejavnosti na kmetiji Semenič) prikazujem v tabeli 1. Zavezanec plačuje prispevke od zavarovalne osnove 976,17 evra (60 % povprečne bruto plače zaposlenih v Republiki Sloveniji v letu 2017). To je minimalna zavarovalna osnova, od katere se lahko obračunavajo prispevki za socialno varnost.

Tabela 1: Izračun prispevkov za socialno varnost za Toma Semeniča

Vrsta prispevka	Stopnja (v %)	Znesek (v EUR)
Prispevek zavarovanca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	15,50	151,31
Prispevek za zdravstvene storitve in povračila potnih stroškov	5,21	50,86
Prispevek za nadomestila	1,15	11,23
Prispevek za primer poškodbe pri delu ali poklicne bolezni	0,53	5,17
Skupaj prispevki za zdravstveno zavarovanje	6,89	67,26
Prispevek zavarovanca za starševsko varstvo	0,10	0,98
Prispevek delodajalca za starševsko varstvo	0,10	0,98
Skupaj prispevki za starševsko varstvo	0,20	1,96
Skupaj prispevki za socialno varstvo	22,59	220,53

Vir: lastno delo.

V tabeli 1 vidimo, da se odstotek plačanih prispevkov za socialno varnost pri kmetih razlikuje od odstotka plačanih prispevkov pri zaposlenih. Kmetje so sami sebi delodajalci in delojemalci, zato morajo plačati tudi prispevek za primer poškodbe pri delu ali poklicne bolezni (0,53 %), ki bi ga sicer plačal delodajalec. Prav tako plačajo tudi prispevek za starševsko varstvo v svojem imenu kot zavarovanec (0,10 %) in kot delodajalec (0,10 %). Zavezanci za plačilo prispevkov za socialno varnost, ki opravljajo OKGD, niso vključeni v zavarovanje v primeru brezposelnosti, torej ne plačajo prispevka za zaposlovanje (0,14 %).

Plačani prispevki za socialno varnost zmanjšujejo davčno osnovo za obračun dohodnine, o čemer pišem v naslednjem poglavju.

3 DOHODNINA

Dohodnina je davek od dohodkov fizičnih oseb, ki ga ureja Zakon o dohodnini (ZDoh-2). Dohodke fizičnih oseb se za dohodnino obravnava na dva načina. Eden je s sintetično obdavčitvijo, kjer seštevamo različne vrste dohodkov celega leta, davčno osnovo pa na koncu progresivno obdavčimo po davčni lestvici. Nekatere dohodke obdavčimo s cedularno obdavčitvijo, kjer se vsak posamezni dohodek obdavči samostojno z enotno stopnjo davka (Klun & Jovanović, 2016).

Davčno osnovo za dohodnino je možno znižati z uveljavljanjem splošnih in posebnih davčnih olajšav. Splošno davčno olajšavo lahko uporabijo vsi tisti davčni zavezanci, ki jih nihče ne uveljavlja kot vzdrževanega člana (Pajntar, 2015).

Zavezanci za dohodnino iz OKGD-ja so vsi člani kmečkega gospodinjstva, ki so na dan 30. junija leta, za katerega se ugotavlja dohodek, vpisani v zemljiškem katastru oziroma zemljiški knjigi kot lastniki, zakupniki ali imetniki pravice do uporabe kmetijskega ali gozdnega zemljišča. Poleg njih so zavezanci za dohodnino tudi člani kmečkega gospodinjstva, ki so prejeli sredstva za ukrepe Skupne kmetijske politike (v nadaljevanju SKP) in lastniki oziroma uporabniki čebeljih panjev (Pajntar, 2015).

V praksi se dohodnina odmeri osebi, ki dohodek lahko doseže, torej dejanskemu uporabniku zemljišča. V primeru, da kmetijsko zemljišče dejansko uporablja oseba, ki nima pravice do uporabe na osnovi pravnega naslova v zemljiškem katastru in zemljiški knjigi, se lahko za davčne namene s posebno vlogo pri davčnem organu izda pravica za uporabo zemljišča. Vlogo je treba oddati do 30. junija, da se upošteva za tekoče obračunsko leto (Pajntar, 2015).

Akontacija dohodnine za zavezance, ki opravljajo OKGD, znaša 10 % od davčne osnove, če je znesek katastrskega dohodka višji od 10 % povprečne plače v Sloveniji za preteklo leto. V primeru, da katastrski dohodek ne dosega 10 % povprečne plače, zavezanec ne plača akontacije dohodnine (Pajntar, 2015).

Kmetje so ena najbolj raznolikih skupin davčnih zavezancev. Svojo davčno osnovo za obračunavanje dohodnine lahko ugotavljajo na različne načine. Ugotavljajo jo lahko s pavšalno obdavčitvijo na osnovi katastrskega dohodka, na osnovi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, na osnovi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov. Več o načinih ugotavljanja davčne osnove za dohodnino navajam v nadaljevanju naloge.

3.1 Načini ugotavljanja davčne osnove za dohodnino

Kmetje se lahko odločijo, kateri način ugotavljanja davčne osnove za dohodnino je za njih najbolj ugoden. Odgovor na to vprašanje ni enoten, pri odločitvi si kmetje lahko pomagajo z uporabo svetovalnega programa oziroma Excelove preglednice, ki jo je pripravila kmetijska svetovalna služba. S pomočjo preglednice tako zavezanci izvedo, ali je zanje ugodnejše ugotavljanje davčne osnove na osnovi katastrskega dohodka, normiranih odhodkov ali po dejanskih prihodkih in odhodkih (Pajntar, 2015).

3.1.1 Pavšalna obdavčitev na osnovi katastrskega dohodka

Kmetje, ki opravljajo OKGD, so lahko pavšalno obdavčeni na osnovi katastrskega dohodka. V dohodek iz OKGD-ja se upoštevajo potencialni dohodek za pridelavo na kmetijskih zemljiščih, potencialni tržni dohodek za pridelavo v panjih ter kmetijske subvencije, pridobljene iz naslova SKP ter druge oblike plačil državne pomoči za opravljanje OKGD-ja (ZDoh-2).

SKP oziroma CAP (ang. common agricultural policy) se je oblikovala na ravni držav članic Evropske unije z namenom omogočanja kakovostne in cenovno dostopne hrane ljudem, hkrati pa bi z njo kmetom zagotovili zaslužek za dostojno življenje. SKP se deli na dva dela: na neposredna plačila oziroma podpore kmetom ter na razvoj podeželja (Ackrill, 2000).

Katastrski dohodek je v Zakonu o ugotavljanju katastrskega dohodka (ZUKD-2, Ur. l. RS, št. 63/2016) opredeljen kot pavšalna ocena tržnega dohodka iz kmetijske in gozdarske dejavnosti, ki bi ga bilo moč doseči s povprečno pridelavo kmetijskih in gozdarskih pridelkov na kmetijskih in gozdnih zemljiščih (tržni prihodek) v Republiki Sloveniji. V izračunu se za kmetijska zemljišča prizna 90 %, za gozdna pa 80 % stroškov od tržnega prihodka. V ta delež priznanih stroškov se ne vključujejo stroški lastnega dela kmetov. Upošteva pa se stroške, uporabljene za vmesno potrošnjo in za potrošnjo stalnega kapitala (ZUKD-2).

Z letom 2017 se je začel uporabljati katastrski dohodek, izračunan na osnovi ZUKD-2. Ta predvideva novo, bolj preprosto, stabilnejšo in preglednejšo metodologijo za izračun katastrskega dohodka. Ena izmed sprememb je ta, da se za osnovo za izračun ne uporabljajo več dosedanje podrobne kalkulacije, ampak se upoštevajo podatki, ki jih pripravi Statistični urad Republike Slovenije. Poleg tega se po novem v pavšalni dohodek upoštevajo tudi pridelava jagod, špargljev in drugih intenzivnih vrtnin, za katere se je do sedaj dohodek ugotavljalo na osnovi vodenja knjigovodstva. Pridelava vina in oljčnega olja se, kljub temu da ne gre za primarno dejavnost, ampak za dejavnost predelave, še vedno vključuje v pavšalni dohodek (Šubic, 2016).

Za posamezni pripis podatkov o katastrskem dohodku kmetijskih zemljišč je pristojna Geodetska uprava Republike Slovenije. Lestvice za določanje katastrskega dohodka na tri leta na novo oblikuje vlada (Šubic, 2016).

Leta 2017 se je tako upoštevalo 40 % katastrskega dohodka, izračunanega po novem sistemu, v letu 2018 se upošteva 55 %, v letu 2019 se bo upoštevalo 75 %. Polni znesek katastrskega dohodka, izračunanega po novi metodologiji, bo tako dokončno stopil v veljavo šele leta 2020 (Ministrstvo za finance, 2016).

Kmetijska zemljišča so ocenjena na osnovi dejanske rabe in bonitetne ocene zemljišča. Najvišji katastrski dohodek imajo zemljišča, ki se uporabljajo kot intenzivni sadovnjaki oziroma trajni nasadi, najnižji katastrski dohodek pa je obračunan za zemljišča, ki nimajo evidentirane dejanske rabe, gozdove in matičnjake (Pravilnik o določanju in vodenju bonitete zemljišč, Ur. l. RS, št. 47/2008).

Boniteta zemljišča se določi z bonitetnimi točkami in izraža proizvodno sposobnost zemljišča. Bonitetne točke se razlikujejo glede na lastnosti tal, klime, reliefa in posebnih vplivov. Kmetijsko zemljišče lahko prejme največ 100 bonitetnih točk, kar pomeni, da je najbolj proizvodno sposobno. V primeru, ko bonitetna ocena zemljišča ne ustreza dejanskemu stanju v naravi, je mogoče prek zemljiškega katastra urediti spremembo bonitetne ocene (Pravilnik o določanju in vodenju bonitete zemljišč).

Davčno osnovo v primeru pavšalne obdavčitve torej sestavlja katastrski dohodek, ki se mu prištejejo subvencije in drugi dohodki. Zavezanec jo zmanjša za plačane prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter z uveljavljanjem splošne olajšave in olajšave za vzdrževane družinske člane.

Kmetija Semenič davčno osnovo za dohodnino ugotavlja na osnovi katastrskega dohodka. Za leto 2017 je informativni izračun katastrskega dohodka znašal 1.072,47 evra za kmetijska in gozdna zemljišča v lasti Toma Semeniča. K temu znesku se prišteva tudi znesek kmetijskih subvencij v višini 1.692,50 evra. Davčna osnova za obračun dohodnine je torej v letu 2017 znašala 2.764,97 evra. Od te osnove so se odšteli plačani prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter splošna olajšava in olajšave za vzdrževane družinske člane, kar je privedlo do negativnega zneska davčne osnove. Na osnovi tega je FURS povrnila znesek plačane akontacije dohodnine v višini 194,94 evra.

Davčno osnovo na osnovi katastrskega dohodka je obravnavana kmetija izbrala, ker je najpreprostejša za uporabo. Za ugotavljanje davčne osnove ni treba voditi nobenih dodatnih evidenc, saj katastrski dohodek obračuna Geodetska uprava RS. Poleg tega je to zaenkrat najugodnejša izbira, saj do leta 2020 traja postopna uvedba katastrskega dohodka, izračunanega po novi metodologiji, to pa pomeni, da je znesek katastrskega dohodka zaenkrat za več kot polovico nižji, kot bo po dokončni uvedbi nove metodologije.

3.1.2 Ugotavljanje davčne osnove za dohodnino na osnovi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov

Pri ugotavljanju davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov se kot sredstva upoštevajo vsa sredstva, ki se uporabljajo pri opravljanju dejavnosti, ne glede na to, ali je lastnik nosilec kmečkega gospodinjstva ali kateri izmed drugih članov. Prav tako se upoštevajo vse pravice in obveznosti, ki jih imajo člani kmečkega gospodinjstva v zvezi s katerokoli dejavnostjo, ki se opravlja na kmetiji, čeprav niso zapisani na nosilca kmetije. Kot odhodki se priznavajo tudi prispevki za socialno varnost vseh članov kmečkega gospodinjstva, ki izhajajo iz kmetijske in dopolnilne dejavnosti (Pajntar, 2015).

V skladu s sprejeto davčno zakonodajo so morala kmečka gospodinjstva, ki so presegla skupni dohodek iz OKGD-ja v znesku 7.500 evrov, v letih 2014 in 2015 davčno osnovo za obračunavanje dohodnine ugotavljati na osnovi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma z drugimi besedami, vzpostaviti vodenje računovodstva. Pri ugotavljanju skupnega dohodka se je upošteval ustvarjeni povprečni dohodek iz preteklih dveh let. S 1. januarjem 2016 pa je bilo obvezno ugotavljanje davčne osnove na osnovi računovodstva in evidenc za davčne namene ukinjeno. Zavezanci, ki so pred tem datumom svojo davčno osnovo že ugotavljali na ta način, lahko to prostovoljno opravljajo še naprej (Trpin Švikart, 2016).

Davčno osnovo za dohodnino na osnovi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov zavezanci ugotavljajo s pomočjo enostavnega ali dvostavnega računovodstva. Ker je to lahko precej težavna naloga, se taki zavezanci običajno odločijo, da to delo namesto njih opravi računovodski servis (Pajntar, 2015).

Za vodenje računovodstva po sistemu enostavnega računovodstva se lahko odločijo kmečka gospodinjstva, ki v zadnjem poslovnem letu izpolnjujejo dve od treh pravil za vodenje enostavnega računovodstva. Ta pravila so (Finančna uprava Republike Slovenije, 2018):

- povprečno število zaposlenih na kmetiji ne sme presegati 3,
- povprečna vrednost aktive prvi in zadnji dan poslovnega leta ne sme presegati 25.000 evrov,
- letni prihodki kmetije ne smejo presegati 50.000 evrov.

V primeru uporabe enostavnega računovodstva mora kmečko gospodinjstvo voditi poslovne knjige, kot so knjiga prihodkov in odhodkov, evidenca obveznosti do dobaviteljev in terjatev do kupcev ter register opredmetenih osnovnih sredstev (Finančna uprava Republike Slovenije, 2018).

Kmečko gospodinjstvo, ki ne izpolnjuje pravil za vodenje enostavnega računovodstva, mora uporabljati dvostavno računovodstvo. V tem primeru mora voditi temeljni knjigi

(dnevnik in glavna knjiga) ter pomožne knjige, v katere so vključeni razne analitične evidence, register opredmetenih osnovnih sredstev ... (Finančna uprava Republike Slovenije, 2018).

Zavezanci, ki svojo davčno osnovo ugotavljajo na osnovi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, morajo po priglasitvi te oblike ugotavljanja davčne osnove opraviti še druge obveznosti. Zagotoviti si morajo davčno blagajno, v kateri je mogoče hraniti izvirne podatke o izdanih računih in preveriti zgodovino izdanih računov ter njihovih sprememb. Pred začetkom vodenja računovodstva si morajo zavezanci odpreti tudi nov transakcijski račun za opravljanje dejavnosti oziroma opravljanje plačilnega prometa (Trunkelj & Horvat, 2013).

Pomemben korak pred začetkom vodenja računovodstva je tudi sestavljanje začetne bilance stanja. Pri njenem sestavljanju je treba poznati zakonske predpise in jih dosledno upoštevati. Izdelava je zato za marsikoga zelo težavna in draga, zato je priporočljivo, da se zavezanci za pomoč pri izdelavi obrnejo na računovodski servis (Trunkelj & Horvat, 2013).

Poleg začetne bilance stanja je treba izdelati tudi knjigo sklepov, v kateri je predstavljeno, kakšne računovodske usmeritve uporablja kmečko gospodinjstvo v primerih, ko zakonodaja dopušča več načinov usmeritev (vrednotenje zalog, vrednotenje osnovnih sredstev idr.) (Trunkelj & Horvat, 2013).

Seveda pa mora nosilec kmečkega gospodinjstva v primeru ugotavljanja davčne osnove za dohodnino na osnovi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov obveščati davčni urad o spremembah. V 15 dneh mora sporočiti spremembe, ki se nanašajo na člane kmečkega gospodinjstva, v 8 dneh pa spremembe v zvezi s spremembo dopolnilnih dejavnosti na kmetiji. Prav tako mora davčni urad obvestiti v primeru sprememb pri nosilcu kmečkega gospodinjstva (Trunkelj & Horvat, 2013).

Priglasitev za tak način ugotavljanja davčne osnove se mora izvesti do 31. oktobra za prihodnje poslovno leto. S tem načinom mora kmečko gospodinjstvo ugotavljati davčno osnovo vsaj 5 let (Trunkelj & Horvat, 2013).

3.1.3 Ugotavljanje davčne osnove za dohodnino na osnovi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov

Ugotavljanje davčne osnove za dohodnino na osnovi upoštevanja normiranih odhodkov je opredeljeno v 3. odstavku 48. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2L). Ta narekuje, da se za ta način ugotavljanja davčne osnove lahko prihlasi zavezanec, če v prejšnjem davčnem letu ni presegel 50.000 evrov prihodkov.

Normirani odhodki znašajo 80 % prihodkov, kar pomeni, da se v davčno osnovo upošteva 20 % prihodkov. Poleg prihodkov od prodaje se k prihodkom prištevajo tudi neposredna plačila za ukrepe iz SKP, investicijske podpore pa se časovno razmejujejo, torej se njihova vrednost razdeli na obdobja ter tako postopoma obračunava (ZDoh-2N).

Ugotavljanje davčne osnove za dohodnino na osnovi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov je ugodno predvsem za tista kmečka gospodinjstva, ki imajo stroške poslovanja manjše od 80 % prihodkov, saj normirani stroški pri izračunu davčne osnove predstavljajo 80 % prihodkov. Prav tako je priporočljiva uporaba te metode ugotavljanja davčne osnove za tiste kmetije, ki beležijo manjši promet pri poslovanju in bi rade same opravljale vodenje računovodstva za davčne namene, saj je v tem primeru to preprosteje (Trunkelj & Horvat, 2013).

Zavezancu, ki se odloči za ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov (v nadaljevanju normirancu), plačani prispevki za socialno varnost ne znižujejo davčne osnove, prav tako ni upravičen do koriščenja davčnih olajšav. Dobljena davčna osnova je obdavčena cedularno z davčno stopnjo 20 %, kar pomeni, da se ta dohodek ne upošteva k vsem dohodkom zavezanca, ki so obdavčeni z dohodnino progresivno po davčni lestvici (Pajntar, 2015).

Normiranec mora za davčne namene voditi evidenco o izdanih knjigovodskih listinah in evidenco o osnovnih sredstvih (Trunkelj & Horvat, 2013).

Za OKGD se mora prijaviti za ugotavljanje davčne osnove na osnovi upoštevanja dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov opraviti najpozneje do 31. oktobra za naslednje koledarsko leto. Podaljševanje poteka samodejno, zavezanci pa morajo sami preverjati, ali upoštevajo potrebne pogoje za tako vrsto obdavčitve (Pajntar, 2015).

4 DAVEK NA DODANO VREDNOST

DDV je vrsta potrošnega davka. Obračunan je pri dobavah in nabavah blaga in storitev na območju Republike Slovenije in ob uvozu blaga. Je večfazni davek, kar pomeni, da se obračuna v vseh stopnjah prometa, od proizvajalca do končnega porabnika. Ločimo vstopni in izstopni DDV. Vstopni DDV je obračunan pri nabavah blaga in storitev, izstopni DDV pa zavezanci zaračunavajo pri dobavah svojega blaga in storitev (Klun & Jovanović, 2016).

DDV se obračunava po splošni in znižani davčni stopnji. Splošna davčna stopnja znaša 22 %, znižana pa 9,5 %. Znižano davčno stopnjo uporabljamo pri obdavčitvi hrane in pijače, zdravil, vstopnine za razne kulturne prireditve itd. (Zakon o davku na dodano vrednost (ZDDV-1), Ur. l. RS, št. 117/2006).

Tudi kmetje so vključeni v sistem obračunavanja DDV-ja. Večina njih je malih davčnih zavezancev; ti so upravičeni do pavšalnega nadomestila, drugi pa se prostovoljno ali po uradni dolžnosti vključujejo v identifikacijo za namene DDV-ja (Klun & Jovanović, 2016). Več o pavšalnem nadomestilu za DDV in o identifikaciji za namene DDV-ja navajam v nadaljevanju.

4.1 Pavšalno nadomestilo

Pavšalno nadomestilo je pravica do povrnitve deleža vstopnega davka na dodano vrednost. Pravico do pribitka neto ceni lahko uveljavljajo kmetje, ki opravljajo dobave pridelkov iz OKGD-ja in storitve OKGD-ja, opravljene v okviru strojnega krožka, ob pogoju, da se izvršijo davčnemu zavezancu, identificiranemu za DDV, sami pa niso zavezanci (Finančna uprava Republike Slovenije, brez datuma b).

Prvič so slovenski kmetje pridobili možnost uveljavljanja pavšalnega nadomestila leta 1999. Takrat je pribitek znašal 4 %, od leta 2010 pa znaša 8 %. Danes to pravico koristi približno 33.000 slovenskih kmetij (Hratar, 2018).

Kmetija mora za uveljavljanje pravice do pavšalnega nadomestila pridobiti dovoljenje davčnega urada. Vlogo za pridobitev dovoljenja mora kmetija oddati v elektronski obliki na obrazcu DDV-VlgPN prek portala eDavki. V vlogi mora vlagatelj označiti, za katere vrste pridelkov iz OKGD-ja želi uveljavljati pravico do nadomestila. Hkrati mora vlagatelj zahtevka izpolnjevati naslednje pogoje (Finančna uprava Republike Slovenije, brez datuma b):

- katastrski dohodek vseh članov kmečkega gospodinjstva mora dosegati 200 evrov;
- vlagatelj zahtevka mora davčno osnovo za dohodnino ugotavljati iz OKGD-ja, kar pomeni, da mora imeti vsaj 1 evro katastrskega dohodka;
- kmečko gospodinjstvo, katerega član je vlagatelj zahtevka, ne sme biti identificirano za namen DDV-ja;
- kmečko gospodinjstvo davčne osnove iz dohodka OKGD-ja ne ugotavlja s pomočjo dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, ampak so iz OKGD-ja obdavčeni pavšalno po katastrskem dohodku;
- člani kmečkega gospodinjstva morajo imeti kmetijska oziroma gozdna zemljišča evidentirana po dejanski rabi za posamezno skupino pridelkov.

Z letom 2018 je dovoljenje veljavno do preklica davčnega organa in ga ni več treba vsako leto podaljševati. Davčni organ lahko dovoljenje prekliče po uradni dolžnosti v primerih, ko kmečko gospodinjstvo ne izpolnjuje več zgoraj navedenih pogojev ali če imetnik dovoljenja do konca januarja tekočega leta ne odda obračuna za pavšalno nadomestilo za prejšnje leto. Ta obračun se prav tako kot vloga za dovoljenje odda prek elektronskega portala eDavki, in sicer prek obrazca DDV-ObrPN (Finančna uprava Republike Slovenije, brez datuma b).

Kmetija, ki prostovoljno ali po uradni dolžnosti vstopi v identifikacijo za namene DDV-ja, izgubi pravico do pavšalnega nadomestila (Finančna uprava Republike Slovenije, brez datuma b).

4.2 Identifikacija za namene davka na dodano vrednost

Pri kmečkih gospodinjstvih je meja za prehod na identifikacijo za namene DDV-ja po uradni dolžnosti 7.500 evrov (Finančna uprava Republike Slovenije, 2017).

V primeru, ko fizična ali pravna oseba opravlja storitve ali dobavlja blago v okviru osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti v skladu s predpisi o dohodnini, obračunavanje DDV-ja ni obvezno, dokler se dohodek ne ugotavlja s pomočjo dejanskih prihodkov in odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov ter dokler katastrski dohodek vseh članov v kmečkem gospodinjstvu v zadnjem koledarskem letu ne presega 7.500 evrov (Finančna uprava Republike Slovenije, 2017).

Poleg katastrskega dohodka se v skupni dohodek iz OKGD-ja seštevajo tudi potencialni tržni dohodki od pridelave na zemljiščih, potencialni tržni dohodki od pridelave v čebeljih panjih in drugi dohodki, npr. investicijska sredstva iz ukrepov SKP-ja in druge oblike neposrednih plačil iz državnih pomoči, ki jih kmetija prejme v zvezi z opravljanjem OKGD-ja (Finančna uprava Republike Slovenije, 2017).

V primeru, da skupni dohodek kmetijskega gospodinjstva ne presega 7.500 evrov, se kmetu ni treba identificirati za namene DDV-ja. V tem primeru govorimo o tako imenovanem malem davčnem zavezancu, ki je oproščen obračunavanja DDV-ja. Lahko pa se zaradi različnih razlogov odloči za prostovoljni vstop v identifikacijo za namen DDV-ja, vendar mora v tem primeru v njem ostati najmanj 5 let (Finančna uprava Republike Slovenije, 2017).

Davčni organ nosilcu kmetije, ki je presegel skupni dohodek 7.500 evrov oziroma se je odločil za prostovoljni vstop v identifikacijo za namen DDV-ja po uradni dolžnosti, dodeli identifikacijsko številko za DDV. V odločbi o identifikaciji za namen DDV-ja je naveden tudi datum, od katerega naprej je predstavnik kmečkega gospodinjstva identificiran za namene DDV-ja.

Obveznost obračunavanja DDV-ja davčni zavezanec izgubi, če skupni dohodek vseh članov gospodinjstva ne presega 7.500 evrov, če za namene DDV-ja ni bil identificiran prostovoljno oziroma če je od prostovoljne identifikacije preteklo 60 mesecev (Finančna uprava Republike Slovenije, 2017).

V letu 2015, ko je kmetija Semenič presegla prag za vstop v identifikacijo za namene DDV-ja, je skupni dohodek vseh članov kmečkega gospodinjstva znašal 7.810,54 evra.

Več o poteku identifikacije za namene DDV-ja na kmetiji Semenič navajam v poglavju 4.3.

4.3 Praktični prikaz ugotavljanja identifikacije za davek na dodano vrednost na kmetiji Semenič

3. oktobra 2016 je kmetija Semenič od FURS-a prejela pisno vabilo za sodelovanje v registraciji za DDV. V njem je bilo navedeno, da je skupni dohodek vseh članov kmečkega gospodinjstva v preteklem koledarskem letu presegel prag za vstop v identifikacijo za namene DDV-ja, torej 7.500 evrov. Ker je FURS iz svojih podatkov ugotovila, da je najvišji katastrski dohodek pripadal Tomu Semeniču, je predlagala, da se identifikacijska številka za DDV dodeli njemu. Drugi polnoletni člani kmečkega gospodinjstva smo se morali s to odločitvijo strinjati oziroma v 5 dneh od prejema vabila izbrati drugega predstavnika, ki bi prejel identifikacijsko številko za DDV. Tako smo 2. novembra 2016 prejeli odločbo od Finančne uprave Republike Slovenije, da s 1. decembrom 2016 Tomo Semenič postane identificiran za namene DDV-ja pod identifikacijsko številko za DDV: SI51694379.

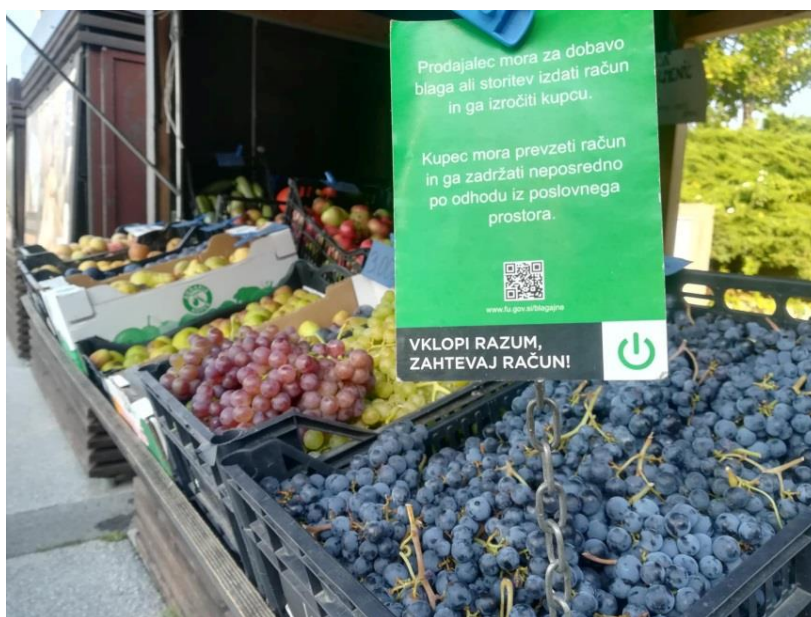
4.4 Izdajanje davčno potrjenih računov

Z letom 2016 je bila v primeru dobav blaga in storitev v primeru plačila z gotovino uveljavljena obveznost uporabe elektronske naprave oziroma davčne blagajne. Elektronska naprava, prek katere zavezanci izdajajo račune, mora omogočati elektronsko podpisovanje podatkov in internetno povezavo za izmenjavo podatkov s FURS-om (Pajntar, 2015).

Zavezanci za DDV morajo ob vsakem prejetem gotovinskem plačilu prek te elektronske naprave izdati račun, ki mora vsebovati datum izdaje računa, zaporedno številko računa, identifikacijsko številko za DDV, zavezanca, ki opravlja dobavo blaga, njegovo ime in naslov, količino in vrsto dobavljenega blaga oziroma storitve, prodajno vrednost blaga z vključenim DDV-jem in znesek DDV-ja (ZDDV-1).

Na prodajnem mestu mora biti vidno prikazano obvestilo o obveznosti izdaje računa (Pajntar, 2015). Na obvestilu je napisano, da mora prodajalec izdati račun in ga izročiti kupcu, kupec pa ga mora prevzeti in zadržati do odhoda iz poslovnega prostora (slika 2).

Slika 2: Prikaz objave obvestila o obveznosti izdaje računa

Vir: lastno delo.

Zakon o davčnem potrjevanju računov (ZDavPR, Ur. l. RS, št. 57/2015) je predvideval, da se do 31. decembra 2017 kot prehodno orodje davčnega potrjevanja računov lahko uporablja vezana knjiga računov. Podatke o teh izdanih računih mora zavezanec v 10 delovnih dneh od izdaje prek elektronske povezave poročati finančni upravi. Ker nekateri zavezanci izdajajo manjše število računov, se je FURS odločila, da jim omogoči izdajanje računov prek programa na portalu eDavki (Pajntar, 2015). Ker so po koncu prehodnega obdobja ugotovili, da veliko zavezancev še vedno uporablja ta način potrjevanja računov in da pri tem ne prihaja do sistemskih nepravilnosti, vezane knjige računov ostajajo v nadaljnji uporabi (Data d. o. o., 2018).

Kmetija Semenič svoje pridelke prodaja na lokalnih tržnicah, kjer se praviloma izvaja prodaja za gotovinsko plačilo. Ker bi bilo izdajanje računov iz vezane knjige računov na tržnici težko izvedljivo zaradi večjega števila strank, smo tudi mi vzpostavili davčno blagajno.

Za ponudnika storitev davčne blagajne smo izbrali podjetje Pos Elektronček, ki ponuja programsko opremo, prilagojeno izdajanju računov na tržnici, hkrati pa upošteva slovensko zakonodajo. Mobilno omrežje, ki je potrebno za pošiljanje podatkov na FURS, nam nudi mobilni operater Telemach. Aplikacijo davčne blagajne smo naložili na tablični računalnik. Poleg tabličnega računalnika smo morali kupiti tudi tiskalnik za tiskanje računov. Zaradi narave poslovanja kmetije smo kupili majhen prenosni tiskalnik računov, ki nam omogoča tiskanje računov neposredno na tržnicah (slika 3).

Slika 3: Tablični računalnik in tiskalnik za izdajanje računov

Vir: lastno delo.

Uvedba davčne blagajne je za kmetijo pomenila dodatne stroške pri poslovanju. Vsak mesec je treba poravnati strošek mobilne blagajne, ki znaša 14,00 evra brez DDV-ja. Poleg tega obročno odplačujemo tudi tablični računalnik in tiskalnik za izdane račune, kar mesečno znaša 9,01 evra. Stroški uvedbe davčne blagajne nas torej mesečno stanejo 23,01 evra.

Naše pridelke dobavljamo tudi javnim ustanovam, kot so šole, vrtci idr. Ker so to proračunski uporabniki, moramo v skladu z Zakonom o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike (ZOPSPU-1, Ur. l. RS, št. 77/2016) za njih izdajati e-račune, ki jih izdajamo prek portala UJP eRačun. Prav tako kot za portal eDavki je za poslovanje prek UJP eRačuna potrebno digitalno potrdilo za podpisovanje računov. Portal nam brezplačno omogoča izdajo do 60 e-računov letno, kar zadostuje potrebam naše kmetije. Zaenkrat namreč svoje pridelke prodajamo le bližnji osnovni šoli, ki ji račune izdajamo mesečno.

Pred začetkom identifikacije za DDV smo morali sestaviti Pravilnik o dodelitvi zaporednih števil računov, dodelitvi oznak poslovnih prostorov in blagajn ter o osebah, ki so odgovorne za davčno potrjevanje računov (priloga 2). V njem so navedeni podatki o osebah, ki lahko izdajajo račune, s kakšnimi zaporednimi številkami se izdajajo računi, kakšne so oznake poslovnih prostorov ter drugi podatki, potrebni za izdajanje davčno potrjenih računov.

Pred prvo uporabo smo morali urediti podatke, ki jih zahteva davčno potrjevanje računov. Ta postopek prikazuje slika 4. Iz slike je razvidno, da smo morali pri FURS-u registrirati

poslovni prostor, ki je v našem primeru stojnica na tržnici. Vrsta poslovnega prostora je premičnina.

Slika 4: Urejanje davčnega potrjevanja računov v aplikaciji davčne blagajne

TELEMACH
Urejanje davčnega potrjevanja

Podjetje TOMO SEMENIČ

Certifikat

[Subject]
CN=TOMO SEMENIC, OID.2.5.4.5=1, OU=51694379, OU=DavPotRac, O=state-institutions, C=SI

[Issuer]
CN=TaxCA, O=state-institutions, C=SI

[Not Before]

Prejeto certifikata Uvozi certifikat iz datoteke

Ostali podatki so zaklenjeni, ker je bil poslovni prostor že registriran na FURS.

Oznaka poslovnega prostora 1

Vrsta poslovnega prostora Premičnina

Vrsta premičnine B – objekt na stalni lokaciji (npr. stojnica na tržnici, kiosk)

Ostalo

Opombe

Prejeto Izvedi test povezave Shrani

Vir: lastno delo.

Ko smo uredili informacije o poslovnih prostorih, smo morali urediti še podatke o uporabnikih davčne blagajne. Vpisati je bilo treba naziv uporabnika (uporabili smo ime posameznika), določiti geslo, s katerim uporabnik vstopa v program davčne blagajne, za potrebe davčnega potrjevanja računov pa smo morali označiti še, ali uporabnik lahko izdaja račune, ali ima slovensko davčno številko in kakšna je ta.

Pred prvim izdanim računom smo morali v bazo dodati tudi artikle, njihovo prodajno ceno in davčno stopnjo, po kateri so obdavčeni. Skoraj vse blago, ki ga dobavljamo v okviru OKGD-ja, je obdavčeno z znižano davčno stopnjo, ki znaša 9,5 %. Po splošni davčni stopnji 22 % je v našem kmečkem gospodarstvu obdavčeno samo vino, ker je alkoholna pijača, te pa so obdavčene po splošni stopnji. Za lažje in hitrejše delo smo jih razdelili v podskupine, kot so na primer: plodovke, kapusnice, sadje, mleko in jajca itd.

4.5 Obračun davka na dodano vrednost

Zavezanec za DDV obračunava le-tega pri prodaji svojega blaga in storitev. Od zneska izstopnega DDV-ja (DDV, ki nastane pri prodaji blaga) lahko odšteje znesek vstopnega DDV-ja (DDV, ki ga plačamo ob nakupu blaga in storitev, povezanih z našo dejavnostjo).

V proračun države tako zavezanec plača le razliko med izstopnim in vstopnim davkom na dodano vrednost v izbranem obdobju (Ložar, 2016).

Vsak davčni zavezanec, ki je identificiran za namen DDV-ja, mora davčnemu organu, torej Finančni upravi Republike Slovenije, prek portala eDavki predložiti obračun DDV-ja, ki mora vsebovati vse potrebne podatke za izračun davka, za katerega je nastala obveznost obračuna, vse podatke o odbitkih in skupni znesek transakcij, ki so nastale v zvezi z obračunanim davkom in odbitki. Prav tako k obveznim podatkom za obračun DDV-ja spada tudi skupna vrednost vseh oproščenih transakcij. Prek eDavkov se obračun DDV-ja opravi s pomočjo obrazca DDV-O. FURS-u mora biti poslan do zadnjega delovnega dne naslednjega meseca po poteku davčnega obdobja. Obračun DDV-ja mora zavezanec oddati tudi v primeru, da v tem davčnem obdobju nima obveznosti iz naslova DDV-ja (Finančna uprava Republike Slovenije, brez datuma a).

Za obračun DDV-ja knjižimo prejete in izdane račune. V pomoč pri tem je računovodski program, prilagojen za kmečka gospodarjstva, ki so postala identificirana za namen DDV-ja. Prejeti računi, ki so upravičeni odbitka DDV-ja, morajo biti izdani na ime in davčno številko nosilca kmetije, torej na očeta Toma Semeniča. V program se vnesejo podatki o datumu prejema računa, datumu izdaje računa, znesku in o stopnji DDV-ja, dobavitelju, za lažjo orientacijo po računih pa tudi številko računa (priloga 3). Enake podatke se vpiše tudi za izdane račune, le da se račune, izdane neposrednim kupcem na tržnici, knjiži pod skupnim imenom Inkaso, združene v enotnem mesečnem računu (priloga 4). Program na osnovi vnesenih prejetih in izdanih računov samodejno izpolni obrazec DDV-O, ki ga potem le še uvozim v portal eDavki.

Prvo leto je imela naša kmetija davčno obdobje, ki je trajalo en mesec. Ker v dvanajstih mesecih nismo presegli skupnega prometa 210.000 evrov, smo postali trimesečni davčni zavezanci. V letu 2017 smo namreč dosegli vrednost skupnega prometa v znesku 14.621,16 evra.

4.6 Prednosti in slabosti identifikacije za davek na dodano vrednost na kmetiji Semenič

Biti davčni zavezanec za DDV ima svoje dobre in slabe plati. V dveh letih, odkar je davčni zavezanec postala tudi naša kmetija, je bilo opaziti kar nekaj pozitivnih sprememb v zvezi s poslovanjem kmetije.

V letu 2016 smo začeli z gradnjo novega gospodarskega poslopja. To je za našo kmetijo velika finančna naložba. To, da smo postali davčni zavezanec, je koristilo, saj smo DDV od prejetih računov za gradbeni material lahko šteli kot vstopni DDV, na tak način smo zmanjševali obveznost do države. V tem primeru smo DDV dobili vrnjen od države, kar je izboljšalo likvidnost kmetije. S povrnjenim DDV-jem je na voljo več obratnih sredstev, s katerimi se lahko poplača obveznosti do dobaviteljev oziroma se investira v razvoj kmetije.

Povrnjeni DDV hkrati niža stroške poslovanja. Obračunani DDV na prejetih računih je namreč do vstopa v sistem obračunavanja DDV-ja zviševal nabavne vrednosti materiala, storitev, blaga idr. V nadaljevanju prikazujem, kako se to pri poslovanju kmetije izraža vrednostno. Za primer sem vzela nabavno vrednost krme za kokoši.

Nabavna cena 100 kilogramov krme za kokoši pred vstopom v identifikacijo za namene DDV-ja (DDV je vključen v ceno): 40,00 evra.

Stopnja DDV-ja: 9,5 %.

Nabavna cena 100 kilogramov krme za kokoši po vstopu v identifikacijo za namene DDV-ja (DDV ni vključen v ceno): 36,43 evra.

Razlika: 3,57 evra.

Pri 100 kilogramih nabavljene krme za kokoši imamo po vstopu v identifikacijo za namene DDV-ja stroške poslovanja nižje za 3,57 evra.

Še ena izmed prednosti, ki sem jo zaznala po vključitvi v sistem identifikacije za DDV, je ta, da kot kmetija večino blaga dobavljamo po znižani davčni stopnji, nabave pa imajo večinoma splošno davčno stopnjo. Tako imamo skoraj vsako davčno obdobje terjatve do države iz naslova davka na dodano vrednost. Obveznost do države imamo le v času povečane prodaje, ko nimamo toliko nabav, ki bi nam nižale izstopni DDV.

V letu 2017 smo od države dobili povrnjenih skupno 872 evrov. Ta znesek sem dobila tako, da sem seštela povrnjeni davek iz davčnih obdobj, ko smo DDV dobili povrnen, in odštela davek tistih davčnih obdobj, ko smo DDV morali poravnati državi.

Seveda pa tudi brez slabosti ne gre. Ena izmed njih je ta, da veliko časa porabimo za urejanje dokumentacije, kakršne prej nismo potrebovali. Če bi za to nalogo pooblastili računovodski servis ali zavod za kmetijstvo, bi to pomenilo tudi dodatne stroške. Računovodski servisi za trimesečni obračun DDV-ja zaračunavajo med 70 in 120 evri.

Za urejanje dokumentacije za trimesečno davčno obdobje, kamor spada urejanje prejetih in izdanih računov, njihovo vnašanje v računovodski program in obračun DDV-ja, v povprečju porabim 3 ure. Če svoje delo obračunavam po 10 evrov na uro, to potem znese 30 evrov na tri mesece oziroma 120 evrov na leto, kar je precej manj kot pooblastitev računovodskega servisa.

Kot sem navedla že v podpoglavju 4.4, mesečno za delovanje davčne blagajne plačujemo stroške v višini 23,01 evra. V enem letu tako zaradi vstopa v identifikacijo za DDV beležimo dodatne stroške poslovanja v višini 276,12 evra. Tudi ta dodatni strošek prištevam k slabostim vstopa v identifikacijo za DDV.

Imeli smo veliko začetnih težav pri izdajanju računov in uporabi davčne blagajne, saj smo se morali naučiti rokovanja z njo. Izdajanje računov na tržnicah povzroča tudi nejevoljo strank, saj bi rade čimprej zaključile svoj nakup, prodajalec pa jim ne more v istem času postreči blaga in izdati računa, saj izdaja računa zahteva zbranost in čas. Proces nakupa blaga se je tako za stranke podaljšal, nekateri namreč na tržnici nabavljajo dobrine ravno zaradi krajših čakalnih vrst, kot so v trgovskih centrih. To slabost smo na kmetiji poskušali odpraviti tako, da se tržnice udeležujeta dva prodajalca, eden streže stranke, drugi pa izdaja račune. Stanje se je tako izboljšalo, vendar zaradi odsotnosti dodatnega člana družine delo doma občasno obstoji.

Ker cenimo svoje stranke, smo morali poskrbeti, da niso občutile našega prehoda med davčne zavezance. To pomeni, da nismo zvišali prodajnih cen, ampak so ostale enake. DDV torej krijemo sami in z višjimi cenami tega ne prelagamo na kupce. Kako to izgleda v praksi, prikazujem na primeru prodajne cene kilograma solate.

Prodajna cena kilograma solate pred vstopom v identifikacijo za DDV: 5 evrov.

Prodajna cena kilograma solate z vključenim DDV-jem: 5 evrov.

Stopnja DDV-ja: 9,5 %.

Znesek DDV-ja: 0,44 evra.

Prodajna cena kilograma solate brez DDV-ja: 4,56 evra.

Kupec naših pridelkov tako za kilogram solate še vedno plača 5 evrov, le da imamo mi pri tem obveznost do države iz naslova DDV-ja v znesku 0,44 evra. Od 5 evrov tako nam ostane 4,56 evra.

Če bi želeli obdržati vseh 5 evrov pri prodanem kilogramu solate, bi izračun prodajne cene izgledal tako:

Prodajna cena kilograma solate pred vstopom v identifikacijo za DDV: 5 evrov.

Stopnja DDV-ja: 9,5 %.

Prodajna cena kilograma solate z vključenim DDV-jem: 5,47 evra.

Znesek DDV-ja: 0,47 evra.

Če bi z vstopom v identifikacijo za DDV znesek DDV-ja pribili k prejšnji ceni, bi moral kupec za kilogram solate odšteti 5,47 evra. Obveznost do države iz naslova DDV-ja bi tako znašala 0,47 evra, mi pa bi za kilogram solate še vedno dobili 5 evrov.

Skupni prihranki kmetije Semenič zaradi vstopa v sistem DDV-ja so leta 2017 znašali 475 evrov. Ta znesek sem dobila tako, da sem od zneska povrnjenega DDV-ja odštela znesek

dodatnih stroškov za delovanje davčne blagajne in oceno stroškov mojega dela za urejanje dokumentacije.

SKLEP

Zakonodaja, ki ureja obdavčitev dohodkov iz OKGD-ja, se nenehno spreminja. Menim, da ravno to privede do težav, ki sem jih imela ob pisanju zaključne strokovne naloge. Težko sem namreč dobila enotne podatke o načinih ugotavljanja davčne osnove za obračun dohodnine. Po mojem mnenju bi v prihodnosti morali poenostaviti zadeve in tako kmetom prihraniti čas, ko se odločajo, na kak način bi bilo ugodneje ugotavljati davčno osnovo za dohodnino. Tudi FURS ni povsem prepričana, na kakšen način naj obravnava kmete. Ta težava je na naši kmetiji še bolj izrazita, odkar smo postali davčni zavezanci za DDV.

Ob pisanju zaključne strokovne naloge sem dobila dodatno znanje, ki obsega obračunavanje davkov, ki se uporabljajo za obdavčitev kmetijskih gospodarstev. To znanje mi bo v pomoč pri nadaljnjem urejanju dokumentacije na domači kmetiji. Opazila sem tudi, da kmete oziroma kmetije, ki so identificirane za namene DDV-ja, velikokrat enačijo s samostojnimi podjetniki, čeprav to niso.

Vstop v identifikacijo za namene DDV-ja nam je prinesel velike spremembe v poslovanju. Urejati moramo veliko več dokumentacije kot pred tem, državi moramo plačevati DDV, imamo dodatne stroške poslovanja v zvezi z delovanjem davčne blagajne itd. Vseeno pa lahko zapišem, da na poslovanje naše kmetije davčni sistem vpliva pozitivno. Povrnjen dobimo DDV od nabav za svojo dejavnost, ki nam je v preteklosti zviševal stroške poslovanja. Ker smo ravno v fazi investiranja v kmetijo, in sicer v fazi gradnje novih gospodarskih poslopij, nam povrnjeni davek resnično pripomore pri likvidnosti oziroma je dodatni denarni tok.

Kot navajam v nalogi, je naša kmetija presegla prag skupnega dohodka 7.500 evrov v letu 2015. Ker je bilo z letom 2016 vodenje računovodstva na kmetijah za davčne namene ukinjeno, nam na naši kmetiji ni treba voditi računovodstva. Glede na višino skupnega prometa, ki ga ustvarimo v enem poslovnem letu, menim, da bi v primeru obveznosti vodenja računovodstva izbrali enostavno računovodstvo, saj obsega manj evidenc, vodili bi ga lahko samostojno, brez pooblastitve računovodskega servisa.

Zaradi sprememb pri izračunu katastrskega dohodka, ki jih predlaga ZUKD-2, predvidevam, da bo v prihodnosti več kmetij postalo identificiranih za namene DDV-ja. V tem vidim poslovno priložnost zase, saj veliko kmetov nima ustreznega znanja za vodenje potrebne dokumentacije. Svoje znanje bi lahko uporabila za odprtje računovodskega servisa, ki bi v prvi vrsti nudil vodenje računovodskih storitev kmetijskim gospodarstvom.

LITERATURA IN VIRI

1. Ackrill, R. (2000). *Common agricultural policy*. Sheffield: Sheffield Academic Press.
2. Borko Grimšič, M. (2017, 20. september). Socialni prispevki za kmete drugače. *Data d. o. o.* Pridobljeno 25. julija 2018 iz <https://data.si/blog/2017/09/20/socialni-prispevki-za-kmete-drugace/>
3. Data d. o. o. (2018, 20. april). *Koristne informacije za uporabo vezane knjige računov*. Pridobljeno 25. julija 2018 iz <https://data.si/blog/2018/04/20/vezane-knjige-racunov/>
4. Finančna uprava Republike Slovenije. (2017, 28. december). *Osnovna kmetijska in osnovna gozdarska dejavnost z vidika identifikacije za namene DDV ter pravica do uveljavljanja pavšalnega nadomestila*. Pridobljeno 31. julija 2018 iz <https://www.racunovodstvo.net/pojasnila/10829/osnovna-kmetijska-in-osnovna-gozdarska-dejavnost-z-vidika-identifikacije-za-namene-ddv-ter-pravica-do-uveljavljanja-pavsalnega-nadomestila>
5. Finančna uprava Republike Slovenije. (2018). *Davčni vodnik 2018 za fizične osebe, ki opravljajo dejavnost*. Ljubljana: Finančna uprava RS.
6. Finančna uprava Republike Slovenije. (brez datuma a). *Oddaja obračuna davka na dodano vrednost*. Pridobljeno 31. julija 2018 iz https://edavki.durs.si/EdavkiPortal/OpenPortal/CommonPages/Opdynp/PageD.aspx?category=obracun_ddv_fod
7. Finančna uprava Republike Slovenije. (brez datuma b). *Trošarine (ZTro-1)*. Pridobljeno 31. julija 2018 iz http://www.fu.gov.si/davki_in_druge_dajatve/podrocja/trosarine_ztro_1/
8. Hrastar, K. (2018, 17. januar). Obračun pavšalnega nadomestila in E-računi. *ČZD Kmečki glas*. Pridobljeno 25. julija 2018 iz <http://kristijanhrastar.kmeckiglas.com/post/345538/obracun-pavsalnega-nadomestila-in-e-racuni>
9. Klun, M. & Jovanović, T. (2016). *Davčni sistem*. Ljubljana: Fakulteta za upravo.
10. Krt Stopar, A. (2013). *Socialna varnost kmetov/kmetic*. Ljubljana: Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije.
11. Ložar, K. (2016, 9. september). Vse, kar mora mladi podjetnik vedeti o DDV. *Mladi podjetnik*. Pridobljeno 31. julija 2018 iz <https://mladipodjetnik.si/podjetniskikoticek/racunovodstvo/vse-kar-morate-kot-mladi-podjetnik-vedeti-o-ddv>
12. Ministrstvo za finance. (2016, 11. oktober). *Kmetom na voljo novi, informativni zneski katastrskega dohodka*. Pridobljeno 31. julija 2018 iz http://www.mf.gov.si/si/medijsko_sredisce/novica/3025/
13. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. (brez datuma). *Register kmetijskih gospodarstev in evidenca dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč*. Pridobljeno 31. julija 2018 iz http://www.mkgp.gov.si/delovna_podrocja/kmetijstvo/register_kmetijskih_gospodarstev_in_evidenca_dejanske_rabe_kmetijskih_in_gozdnih_zemljisc/
14. Pajntar, N. (2015). *Dohodnina in kmetijstvo*. Ljubljana: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

15. Šubic, P. (2016, 11. oktober). Kmetje, ne spreglejte informativnega izračuna katastrskega dohodka! *Agro biznis*. Pridobljeno 31. julija 2018 iz <https://agrobiznis.finance.si/8850035>
16. Trpin Švikart, D. (2016). *Analiza rezultatov kmetijskih gospodarstev v Sloveniji, obdelanih po FADN metodologiji* (magistrska naloga). Maribor: Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede.
17. Trunkelj, B. & Horvat, A. (2013). *Vodenje računovodstva na kmetiji*. Ljubljana: Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije.

PRILOGE

Priloga 1: Obračun prispevkov za socialno varnost za kmete

Slika 1: Obračun prispevkov za socialno varnost za kmete

Obračun prispevkov za socialno varnost za kmete

A. PODATKI O ZAVEZANCU							
001	Obračun za obdobje	01.07.2018 - 31.07.2018					
	Vrsta dokumenta	X					
002	Razlog						
010	Primek	SEMENIČ					
015	Ime	TOMO					
020	Davčna številka	51694379					
030	Sedež dejavnosti	MANČE 021 MANČE					
030a	Telefon						
040	Naslov bivališča	MANČE 021					
050	Šifra pristojnega finančnega urada	11037 - Nova Gorica					
060	Tedenski sklad ur zavezanca	40					
065	Zavarovalna podlaga	051					
070	Zavezanec na podlagi odločbe Sklada RS za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov uveljavlja oprostitev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	Ne					
072	Način obračuna - šifrant FURS	0308					
085	Zavezanec uveljavlja znižanje zavarovalne osnove	0,00%					
090 Zadržanost od dela							
#	Prvi dan zadržanosti (datum)	Zadržanost za polni delovni čas od	Zadržanost za polni delovni čas do	Zadržanost za krajši delovni čas od	Zadržanost za krajši delovni čas do	Razlog zadržanosti	Invalidnost
Posebni podatki							
051a	Obvezno zavarovanje						Da
051b	Prostovoljno zavarovanje						Ne
B. OSNOVE ZA OBRAČUN PRISPEVKOV							
105	Polna zavarovalna osnova	976,17					
		Število ur		Zavarovalna osnova(ZO)			
110	Mesečna osnova za polni delovni čas	174		976,17			
120	Redno delo	174		976,17			
130	Zadržanost od dela - v breme zavezanca	0		0,00			
140	Zadržanost od dela - ni v breme zavezanca	0					
150	Očetoški dopust brez pravice do nadomestila	0					
160	Invalid s pravico do dela s skrajšanim delovnim časom						
170	Skupaj	174		976,17			
C. PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST							
		Stopnja[%] / Podračun		Obračunani znesek		Znesek za plačilo	
210	Prispevek zavarovanja za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	15,50				151,31	
240	Skupaj prispevki za PIZ	SI56011008882000003 SI19 51694379-44008		0,00		151,31	
311	Prispevek za zdravstvene storitve in povračila potnih stroškov	5,21				50,86	
312	Prispevek za nadomestila	1,15				11,23	
330	Prispevek za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni	0,53				5,17	
340	Skupaj prispevki za ZZ	SI56011008883000073 SI19 51694379-45004				67,26	
410	Prispevek zavarovanja za starševsko varstvo	0,10				0,98	
420	Prispevek delodajalca za starševsko varstvo	0,10				0,98	
425	Skupaj prispevki za STV	SI56011008881000030 SI19 51694379-43001				1,96	
500	Prispevki skupaj			0,00		220,53	

Vir: Finančna uprava Republike Slovenije (brez datuma a).

Priloga 2: Pravilnik o dodelitvi zaporednih števil računov, dodelitvi oznak poslovnih prostorov in blagajn ter o osebah, ki so odgovorne za davčno potrjevanje računov

V skladu s šestim odstavkom 5. člena Zakona o davčnem potrjevanju računov – ZdavPR (UL RS št. 57/15) odgovorna oseba družbe Tomo Semenič sprejema

PRAVILNIK

o dodelitvi zaporednih števil računov, dodelitvi oznak poslovnih prostorov in blagajn ter o osebah, ki so odgovorne za davčno potrjevanje računov

1. člen

S tem pravilnikom se določa dodelitev zaporednih števil računov, dodelitev oznake poslovnih prostorov, blagajn in oseb, ki so odgovorne za davčno potrjevanje računov v družbi **Tomo Semenič**.

2. člen

V skladu z 8. členom Zakona o davčnem potrjevanju računov davčni zavezanec pred začetkom izdaje računov davčnemu organu posreduje naslednje podatke:

1. davčno številko;
2. oznake poslovnih prostorov iz 4. člena tega Pravilnika o dodelitvi zaporednih števil računov, dodelitvi oznak poslovnih prostorov in blagajn ter o osebah, ki so odgovorne za davčno potrjevanje računov (odslej tudi: Pravilnik);
3. identifikacijske oznake stavb ali dela stavb, iz 4. člena tega Pravilnika, kjer se nahajajo poslovni prostori zavezanca (številke katastrskih občin, številke stavb in številke delov stavb);
4. naslove vseh poslovnih prostorov, iz 4. člena tega Pravilnika, v katerih zavezanec izdaja račune;
5. podatek o proizvajalcu oziroma vzdrževalcu programske opreme za izdajanje računov iz 7. člena tega Pravilnika;
6. datum začetka veljavnosti podatkov, ki se sporočajo.

3. člen

Odgovorna oseba za davčno potrjevanje računov (odslej tudi: odgovorna oseba) se zavezuje, da bo davčnemu organu sporočila podatke o vseh spremembah podatkov iz 2. člena tega Pravilnika za vsak posamezni poslovni prostor. Spremembe podatkov sporoči pred začetkom uporabe spremenjenih podatkov. V primeru prenehanja uporabe posameznega poslovnega prostora zavezanec davčnemu organu sporoči podatke o zaprtju posameznega poslovnega prostora.

4. člen

S tem členom se določajo oznake poslovnih prostorov ter številke katastrskih občin, številke stavb ali delov stavb poslovnih prostorov družbe Tomo Semenič:

Oznaka poslovnega prostora	Naslov	Številka katastrske občine	Številka stavbe	Številka dela stavbe
1	B- objekt na stalni lokaciji (npr. stojnica na tržnici)			
2		2402 Lože	97	1

4. člen

S tem členom se določa oznaka blagajne v posameznem poslovnem prostoru družbe Tomo Semenič in način dodeljevanja števil računov v posameznih poslovnih prostorih:

Oznaka poslovnega prostora -enote	Oznaka blagajne	Način dodeljevanja števil računom
1 (tablični računalnik)	1	npr.: 1-1-xxx
2 (dom)	1	npr.: 2-1-17-xxx

Kot elektronska naprava za izdajo računov je označen računalnik (blagajna), preko katerega se v poslovnem prostoru izdajajo računi.

6. člen

V poslovnem prostoru se nahaja ena elektronska naprava preko katere se izdajajo računi. Zaporedne številke računov si od 1. Decembra 2016, sledijo v neprekinjenem zaporedju, od zaporedne številke 1 do »n«. Zaporedje števil računov je razvidno iz tabele:

1-1-001
1-1-002
ltd...

Popisovanje prejetih računov se vsako koledarsko leto od 1. januarja do 31. decembra sledijo v neprekinjenem zaporedju, od zaporedne številke 1 do »n«.

7. člen

Proizvajalec in vzdrževalec programske opreme za izdajanje računov za vse poslovne enote podjetja

Tomo Semenič je podjetje Pos Elektronček s sedežem Livarska 7, 1241 Kamnik in davčno številko SI50353250.

8. člen

V skladu z 1. odstavkom 5. členom Zakona o davčnem potrjevanju računov so obvezne sestavine računa davčnega zavezanca Tomo Semenič, poleg podatkov, ki so določeni s predpisi, ki urejajo davek na dodano vrednost in davčni postopek tudi:

1. čas izdaje računa (ure in minute);
2. oznaka fizične osebe, ki izda račun z uporabo elektronske naprave za izdajo računov, ki je določena z 9. členom tega Pravilnika;
3. enkratna identifikacijska oznaka računa in
4. zaščitna oznaka izdajatelja računa.

9. člen

S tem členom se naslednjim osebam, odgovornim za izvajanje davčnega potrjevanja računov dodeli oznaka fizične osebe in odobri delo na naslednjih elektronskih napravah za izdajanje in potrjevanje računov:

Ime in priimek	Oznaka fizične osebe/prodajalca	Davčna številka	Številka blagajne na kateri dela zaposleni
Tomo Semenič	1	51694379	1
Daniela Semenič	2	21480095	1
Eva Semenič	3	49582178	1

10. člen

Davčni zavezanec se zavezuje, da bo v vsakem poslovnem prostoru na vsaki elektronski napravi za izdajanje in potrjevanje računov objavil obvestilo o obveznosti izdaje računa in izročitve kupcu ter obveznosti kupca, da prevzame in zadrži izdani račun.

11. člen

Ta predpis začne veljati z 1.12.2016.

Manče, 30.11.2016

Odgovorna oseba : Tomo Semenič

Priloga 3: Prikaz knjiženja prejetih računov v programu Kmetija DDV

Slika 2: Prikaz knjiženja prejetih računov v programu Kmetija DDV

Kmetija DDV, verzija : 2018.01.02, Status : Registriran

Vnos Izpisi Obdobje Strežnik Nastavitve Izhod iz programa

Prejeti računi Izdani računi Partnerji Artikli DDV poročilo Pomoč Izhod Obdobje 2018 FEBRUAR FEBRUAR

Izdani računi

Konto: Dobava blaga in storitev v Sloveniji

Kupec: Inkaso

ID za DDV: xxxxxxx17

Številka računa: INK-2018-2

Datum računa: 28. 02. 2018

Osnova 22: 19,68

Osnova 9,5: 547,35

Neobdavčeno: 0,00

Gotovina: 0,00

Datum knjižbe: 28. 02. 2018

Dat. storitve: 1. 02. 2018 28. 02. 2018

Rok plačila: 0

DDV 22%: 4,33

DDV 9,5%: 52,00

Skupaj: 623,36

Opomba:

Vnos artikla na dokument

Artikel:

Opis:

Količina:

Cena na enoto:

Popust:

DDV:

Preračunaj

Ceno iz Bruto zneska

Enota mere:

Stopnja DDV:

Znesek:

Znesek z DDV:

Vpiši na račun Tabela Nazaj Naprej Nov Briši Uredi Shrani Prekliči

Mesec 2 OBDOBJE Zap. št. 1 od 2 Prvi Nazaj Naprej Zadnji Nov Briši Uredi Shrani Prekliči Račun Knjiga Navigator Zapri

Zap. št.	Mesec	Partner	Številka	Skupaj	Storitev	Datum	Knjižba	Osnova22	Osnova9,5	Osnova Pavš
2	Inkaso		INK-2018-2	623,36	1. 02. 2018	28. 02. 2018	28. 02. 2018	19,68	547,35	0,00
2	MESNI BUTIK, CERKVENIK KRISTJAN, s.p.		2-1-18-001	1.372,04	17. 02. 2018	28. 02. 2018	28. 02. 2018	0,00	1.253,00	0,00

Vir: lastno delo.

Priloga 4: Prikaz knjiženja izdanih računov v programu Kmetija DDV

Slika 3: Prikaz knjiženja izdanih računov v programu Kmetija DDV

Kmetija DDV, verzija : 2018.01.02, Status : Registriran

Vnos Izpisi Obdobje Strežnik Nastavitve Izhod iz programa

Prejeti računi Izdani računi Partnerji Artikli DDV poročilo Pomoč Izhod Obdobje: 2018 JUNIJ JUNIJ

Vnos prejetih računov

Konto: Nabave blaga in storitev v Sloveniji

Dobavitelj: E3, ENERGETIKA, EKOLOGIJA, EKONOMIKA, d.o.o.

ID za DDV: SI17851262

Številka računa: 629218

Datum računa: 23. 05. 2018

Osnova 22: 17,23

Osnova 9,5: 0,00

Osnova pavsal 8: 0,00

Neobdavčeno: 0,00

Datum prejema: 1. 06. 2018

Datum knjižbe: 1. 07. 2018

DDV 22%: 3,79

DDV 9,5%: 0,00

DDV 8%: 0,00

Skupaj: 21,02

Opomba:

Vnos artikla na dokument

Artikel:

Opis:

Količina:

Cena na enoto:

Popust:

DDV:

Preračunaj

Ceno iz Bruto zneska

Enota mere:

Stopnja DDV:

Znesek:

Znesek z DDV:

Vpiši na račun Tabela Nazaj Naprej Nov Briši Uredi Shrani Prekliči

Mesec: 6 OBDOBJE Zap. št. 65 1 od 17 Prvi Nazaj Naprej Zadnji Nov Briši Uredi Shrani Prekliči Račun Knjiga Navigator Zapri

Zap. št.	Mesec	Partner	Številka	Skupaj	Prejem	Datum	Knjižba	Osnova22	Osnova9,5	Osnova Pavš
65	6	E3, ENERGETIKA, EKOLOGIJA, EKONOMIKA, d.o.o.	CLB-S1-1002122926	21,02	1. 06. 2018	23. 05. 2018	1. 07. 2018	17,23	0,00	0,00
66	6	TELEMACH, d.o.o.	5-52-18007266	7,70	2. 06. 2018	2. 06. 2018	1. 07. 2018	6,31	0,00	0,00
67	6	KURIVO GORICA	1530-5-43728	83,02	3. 06. 2018	3. 06. 2018	1. 07. 2018	68,05	0,00	0,00
68	6	PETROL, d.d.	02-01-1807309	31,92	4. 06. 2018	4. 06. 2018	1. 07. 2018	26,16	0,00	0,00
69	6	KA3 TRGOVINA IN STORITVE D.O.O.	7282442	6,79	6. 06. 2018	5. 06. 2018	1. 07. 2018	0,00	6,20	0,00
70	6	KOMUNALNO STANOVANJSKA DRUŽBA AJDOVŠČINA, d.o.o.	1-1-124609	124,19	7. 06. 2018	7. 06. 2018	1. 07. 2018	0,00	113,42	0,00
71	6	AGER, d.o.o.	18300831	443,92	7. 06. 2018	6. 06. 2018	1. 07. 2018	0,00	405,41	0,00
72	6	PIVKA PERUTNINARSTVO, d.d.	1530-2-46974	150,01	12. 06. 2018	12. 06. 2018	10. 07. 2018	122,96	0,00	0,00
73	6	PETROL, d.d.	TRG1-1-1803851	16,60	18. 06. 2018	18. 06. 2018	10. 07. 2018	13,61	0,00	0,00
74	6	AGROSAL, d.o.o.	1530-3-32004	167,73	20. 06. 2018	20. 06. 2018	10. 07. 2018	137,48	0,00	0,00
75	6	PETROL, d.d.								

Vir: lastno delo